

PILÁTUS ÉS AZ IGAZSÁG

/Ján 18: 28 – 19: 15/.

Pilátus nem egy elvont tantéllal találkozott, mikor az igazsággal szembekerült: neki az igazság egy élő Személyben jelent meg s ez a személy Isten Fia, a Názáreti Jézus volt. Ha egy tudós tantételeivel állott volna szemben, nem vesződött volna annyit az igazsággal, hanem egy kézlegyintéssel elintézte volna, mint ahogy mondta is: mi az igazság?! De a Názáreti Jézust nem lehetett ilyen könnyen lerázni magáról a hetykén odavetett szó dacára kínlódott vesződött, hogy ne sértse meg az igazságot; végül is azzal adta meg tiszteletét az igazságnak, hogy egy tál vízben ártatlanná mosta vértől beszennyezett kezét.

A közölt Igében Jézus ajkáról három igazság hangzik el:

1). *„Az én országom nem e világból való; ha e világból való volna, szolgálaim harcolnának, hogy ne adassam a zsidók kezébe: így hát az én országom nincsen innen!”* Ez az igazság szemmel látható volt, mert Jézus mellett egyetlen kard sem repült ki Pilátus szeme láttára s az egyetlennek, mely kiröpült mégis, sebet maga Jézus gyógyította meg a Jézus elfogatása akadály nélkül megtörtént; kínzóival szemben védtelen volt; bírónak nem mondott ellent, a védelméről lemondott; sem a testi, sem az értelem fegyvere nem állt mellette csatasorba, hogy az érte lelkesülő testükkel védjék meg az ellenség ellen. Mindenki elhagyta, tanítványai szétfutottak, Péter megtagadta János hallgatagon nézte elítélését. Ő maga szelíden fogadott minden sértést s tudjuk, hogy ellenségeiért imádkozott. Az adópénz története napnál világosabban mutatta, hogy nem lázad a római császár ellen; hogy királysága nem ebből a világból való. Ez igaz volt; ezt senki le nem tagadhatta; Pilátusnak nem volt oka őt elítélni s ki is mondotta kertelés nélkül: "Semmi bűnt nem találok Őbenne! Hogy véthetett mégis ekkorát az igazság ellen, hogy bűnösnek ítélje Őt? Ebben a világban olyan uralkodik, akinek halálos ellensége az igazság e két világ ütközött össze Pilátusban és Jézusban. Az egyik világ fejedelme ezt mondotta: „Azért jöttem, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról!” A másik ország hatalmas képviselője megvetőleg szólt: *„Mi az igazság?”*

2). A második igazság, melyet Jézus kimondott, így hangzott: *„Én király vagyok. Azért jöttem, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról. Aki az igazságból való, hallgat az én szómra!”* Pilátus erre megvetéssel mondotta, *„Mi az igazság?”* De hiába, mondotta, mert mást tett. Mindent elkövetett, hogy megmentse ezt a szelíd királyt, amit egy önző, jellemtelen, kéjsóvár és lelkiismeretlen ember megtehet. Nevetségessé lett a könyörgésével, hogy ne kívánják tőle Jézus halálát és meggyalázta bírói tisztét, hogy attól az ítélettől mosta tisztára kezét, melyet ő

maga hozott, Pilátus érezte, hogy Jézus királyi egyéniség, mert eltúrte tőle, hogy kérdésére hallgatott s mikor Jézus szemébe vágta, hogy „*nem volna hatalmad rajtam, ha onnan felülről nem adták volna*”, ezt a sértést, nem csak eltúrte, hanem még jobban megrémült s megakarta menteni a renitens vádlottat. Pilátus érezte, hogy Jézus bizonyágtételében erő van, s a benne lévő igazság ezzel az erővel ragadta meg őt. Még soha ilyen világos benyomása nem volt arról, hogy azon az országon túl, melyen ő uralkodott, van még egy másik ország, melyet a Názáreti az igazság országának nevez; még soha oly közeli valóság nem lett számára ennek az országnak a léte. Annak igazát is érezte, hogy aki az igazságból való, hallgat az Ő szavára, mert íme lám ő is hallgatott rá, és csak önzése, gyávasága tartotta vissza attól, hogy ennek a védtelen, meggyalázott Királynak a követőjévé legyen. Pilátust ragadta magával az igazság hatalma.

3). A harmadik igazság, melyet Pilátus Jézustól hallott ez volt:

„*Semmi hatalmad nem volna ellenem, ha onnan felülről nem adták volna; tehát nagyobb a bűne annak, aki engem a te kezébe adott!*”

Ez Pilátus hatalmának semmibe vétele volt. S Pilátus mégis érezte, hogy ez a szó is igaz. Megerősítette ezt Pilátus feleségének az üzenete arról a gyöttelemről, melyet éjen át a Názáreti álmában neki okozott. Tehát ama felső ország, mégis síkra szállt a Názáreti mellett az ártatlanul meghurcolt Király mellett. De az a félelem nélküli megjelenés is, mely a szelíd Jézuson látható volt, amellel bizonyított, hogy itt egy magasabb ország tanúja állott. Hogy ez az ország csakugyan az igazság országa, azt Pilátus abból az ítéletből látta, melyet a vádlotként eléje hurcolt Király róla kimondott: „*nagyobb a bűne annak, aki engem a te kezébe adott!*” Ebben a szóban mentség is van; de ítélet is foglaltatik. A vádlott bűnösnek mondja ki a bírót. S a bíró egy szó szemrehányást sem tesz ez ellen az ítélet ellen; elfogadja azt. Az ítélet szól azonban egy még bűnösebből, arról, aki a gyenge bíró mögött áll és azt nem engedi belátása szerint ítélni; ez a vádló a bűnösebb a gyenge bírónál.

Ahogy Pilátus ezzel a három igazsággal szemben viselkedik, az hű képe az igazság iránt közönyös, - s amikor a közönyből kiveti egy magasabb hatalom, s a gyáva embernek.

Amikor Jézus megmondja, hogy az Ő katonái nem harcolnak érte, nincs oka tehát a császár hatalmát féltetni tőle, Pilátus meglepetten kérdi: De király vagy-e tehát akkor? Pilátus csak olyan királyságot tud elképzelni, mely a kardokra és szuronyokra támaszkodik; de olyan királyságot, melynek katonái nem harcolnak testi fegyverekkel Pilátus nem ismer. Pilátus nem ismeri a Szellem erejét.

A testi világ mögött neki nincs másik világ, nincs magasabb, őt a test boldogítja, bűvöli meg, tartja káprázatába. A test is Isten teremtménye; tiszta, ahogy Isten

teremtette; de mikor a Szellemtől elválik és maga lesz céllá, aljassá lesz, s a lelke a szellemi szférából a sárba húzza alá. Pilátusnak volt érzéke a szellemi világ felé, de mert megvetette annak erejét, testivé lett, alantassá, kegyetlenné, aljassá.

Jézus második szava, meglöki Pilátust s kimegy a kívül tartózkodó zsidókhoz, hogy velük alkudozzék: „*Semmi bűnt sem találok benne!*” De nem ezen a réven akarja megmenteni, hanem kerülő úton.

„*Az a szokásotok, hogy húsvétkor egy foglyot elbocsátsak nektek, akarjátok-e, hogy elbocsátsam nektek a Zsidók királyát?*” Pilátus tétovázik, s a vádló zsidó főemberek és a tőlük felhergelt tömeg azonnal határozott: *Ne ezt, hanem Barabást.*” Akinek az igazság nem minden fölött való; aki az igazságért nem áldozza oda, vagyonát hatalmát, sőt életét; az az igazságért való harcra alkalmatlan.

Azt okvetlen le fogja győzni a világ fejedelme, ki egyúttal a hazugság atyja is.

A harmadik igazság, amely vádlottá tette Pilátust, de igazságosan a még nagyobb bűnöst is megnevezte, veséig átjárta Pilátust; mert, ha ez a mentség ott nem lett volna, ha ez az igazság valahol sántított volna, akkor le tudta volna rázni magáról. Kénytelen volt elismerni, hogy a teljes félelem nélküli igazsággal áll szemben. Ez a harmadik igazság még nagyobb lökést gyakorolt Pilátusra. /Luk. 19: 12/. Olvassuk, hogy Pilátuson, nagy félelem vett erőt, amikor meghallotta, hogy Jézust ezért akarják a zsidók elítéltetni, mert magát Isten Fiának mondta. Tehát nem a császár ellen való lázadásért. Még annak is ki kell tűnnie, hogy a zsidók maguk elismerik, hogy a császár ellen lázítás vádja csak kitalált vád; egészen másért törtek életére /Luk. 19: 6-7/. Kegyetlen jóakarata, hogy a megkorbácsolt, kicsúfolt Jézust töviskoronával és a gúnyból ráadott veres köpennyel a zsidók elé állítja, s ebben a szenvedéstől alig pihegő, meggyötört emberben, akarja nekik megmutatni, hogy milyen ártalmatlan az a szegény ember, akinek makacsul életét kívánják. „*Ez az az ember!*” ez a kegyetlen jóakarata meglepő felsüléssel végződik. A zsidók még jobban ordítanak; „*Feszítsd meg!*”, mert a minden királyi fenségétől megfosztott alak, még jobban sérti szemüket, mely csak győzedelmes, de nem levert királyt akar látni. Az emberek nem akarnak az igazságért szenvedni s gyűlölik az igazságért szenvedőket; az emberek jól akarnak élni ebben a világban, nekik olyan Messiás kell, aki kenyeret ad nekik.

Panem et circendes! - kiáltotta a római csőcselék is. A csőcselék mindenütt ugyanaz, akár útszéli koldusokból akár orránál fogva vezetett tömegeből, akár főpapokból, akár helytartókból áll is a csőcselék enni és élvezni akar, Pilátus most van a fordulóponton; a csőcselékkel tartson, vagy az igazságért szenvedő halni kész királlyal és Pilátus a csőcseléket választja. „*Akkor odaadta nekik, hogy megfeszítsék.*” /Luk. 9: 16/.

Pilátusnak ezt az egész szomorú vergődését Jézusnak egy sajátos kérdése vezeti be; melyet Pilátusnak eme kérdésére válaszul tesz fel: „*Te vagy-e a zsidók királya?*” Jézus kérdése így hangzik: „*Magadtól mondod-e ezt, vagy mások szóltak neked én felőlem*”, - ezzel a kérdéssel Jézus Pilátust, függetleníteni igyekszik a tömeg véleményétől és akaratától. Álljon saját lábára és vizsgálja meg Jézus dolgát, a vádlótól függetlenül Jézus ezzel a kérdéssel segít Pilátusnak az igazság megtalálásában. Az igazságot soha nem találjuk meg, ha a tömeggel együtt üvöltünk; szabaddá kell magunkat tennünk az emberi véleményektől. Egyúttal azonban nagy felelősséget is helyez Pilátusra, mert saját magát teszi felelőssé a hozandó ítéletért és nem hagyja a tömeg hatása alatt. Ennél a kérdésnél ébred rá Pilátus arra, hogy az igazságnak, van a kardoktól és lándzsáktól független hatalma s ő most ebbe a hatalomkörbe került bele. Nem ő veszi elő Jézust, hanem Jézus kiemeli őt, és szembe állítja saját magával. Így kerülünk mi is mindannyian, külön a magunk személyében, szembe Jézussal a személyes igazsággal. Az, aki életét adta az igazságért, kérdezi tőlünk; hogy állunk mi az igazsággal szembe? De Jézusban az igazság kereső, megmentő szeretet, mely még a hitvány, és gyáva Pilátus megmentésére is, megteszi, amit lehetséges tenni. A szeretet nyúl utánunk és kérdez a mi állásfoglalásunk felől. Meg akar menteni bennünket, de csak úgy menthet meg, ha követőivé leszünk az igazságnak és ezért életünket áldozzuk oda.

„*Csia Lajos - feljavított kézírata.*”